Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul central, judecător - Guțan Vitalie
Dosar nr. 2ai-260/24
2-19112953-02-2ai-30072024

D E C I Z I E

07 aprilie 2025 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
judecători Dașchevici Grigore și Cașcaval Andrei

examinând apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 30 mai 2024,

emisă în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL ”Olmosdon Plus”,

la cererea de chemare în judecată înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Gavlițchi Alexei, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Olmosdon Plus”, în persoana pârâtului Gavlițchi Alexei,

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2016, a fost admisă cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL ”Olmosdon Plus” și s-a intentat procesul de insolvabilitate, în calitate de administrator al insolvabilității a fost desemnat administratorul autorizat Postica Andrei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2017, s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL ”Olmosdon Plus”, în calitate de lichidator a fost desemnat administratorul autorizat Postica Andrei.

În urma modificărilor la Codul de procedură civilă, introduse prin Legea nr. 254 din 01 decembrie 2017 (în vigoare din 05 ianuarie 2018), prezenta cauză a fost repartizată Judecătoriei Chișinău.

Astfel, cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL ”Olmosdon Plus”, se află spre examinare în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul central, iar, prin încheierea din 12 august 2020, s-a dispus desemnarea în funcția de lichidator al SRL ”Olmosdon Plus” în procedura falimentului - Manalati Tair.

La data de 23 ianuarie 2024, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Gavlițchi Alexei, solicitând atragerea la răspundere subsidiară membrul organului de conducere al debitorului SRL ”Olmosdon Plus”, în persoana directorului și fondatorului Gavlițchi Alexei cu încasarea de la acesta în contul masei debitoare creanța validată și nestinsă a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 726.799,26 lei, inclusiv creanțe chirografare de rangul III, plăți de bază – 591.541,47 lei și creanțe chirografare de rangul VI, majorări de întârziere, amenzi – 135.254,79 lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, în cadrul ședinței de validare a creanțelor, au fost validate creanțele Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 726.799,26 lei, constituită din: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) – 591.541,47 lei și creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) – 135.254,79 lei.

Totodată, având în vedere că debitorul SRL ”Olmosdon Plus” nu dispune de suficiente bunuri ce ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, unica modalitate de stingere a creanțelor validate ale Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art. 247, 248 al Legii insolvabilității.

Creditorul afirmă că, unul din temeiurile care probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL ”Olmosdon Plus” constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, și anume, ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire.

Susține că, persoanele cu funcție de conducere a întreprinderii nu au transmis administratorului autorizat documentele contabile ce țin de activitatea întreprinderii.

Astfel, prin ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, așa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile.

Afirmă că, contabilitate fictivă este o metodă de sustragere de la îndeplinirea obligațiilor fiscale și constă în evidențierea în actele contabile sau în alte

documente legale, a cheltuielilor ce nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive.

Prin urmare, completarea unor dări de seamă cu date necorespunzătoare sau neprezentarea acestora înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operațiuni care nu au la bază date reale și care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal sustragerea de la plata unor sume datorate bugetului de stat în interesul personal al membrului organului de conducere.

Indică, că Gavlitchi Alexei, în calitatea de conducător al entității juridice, a încălcat obligațiile prevăzute de mai multe acte normative cu privire la ținerea contabilității, fapt prin care a comis acțiuni prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității.

Astfel, prin nerespectarea normelor imperative ale legislației menționate supra, se confirmă caracterul ilicit al acțiunilor membrului organelor de conducere al SRL ”Olmosdon Plus”, în persoana administratorului Gavlițchi Alexei, fapt ce generează temei de atragere la răspundere subsidiară.

Un alt temei ce probează temeinicia cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere constituie acțiunile prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. h) a Legii insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

În acest sens, creditorul menționează că, conform contului curent detaliat pentru perioada 01 ianuarie 2013-15 ianuarie 2016, la clasificația economică ”taxa pentru dispozitivele publicitare”, se constată faptul că ultima achitare a debitorului a avut loc la data de 04 februarie 2013 în mărime de 14.378 lei.

Mai menționează faptul că, procesul de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Olmosdon Plus” a fost intentat la cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat, or, este evident că Gavlițchi Alexei, în calitate de administrator al SRL ”Olmosdon Plus”, neîntemeiat a omis termenul prevăzut de lege pentru depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate, faptă ilicită, care se încadrează în dispoziția art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, caracterizată prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Respectiv, Gavlițchi Alexei în calitate de conducător al SRL ”Olmosdon Plus” și factor de decizie a debitorului, în temeiul atribuțiilor ce îi revin, urma să cunoască situația economică și juridică a întreprinderii și faptul că, SRL ”Olmosdon Plus” se află în dificultate financiară și să adopte deciziile corespunzătoare privind depunerea cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de sine.

Restanțele întreprinderii insolvabile, inclusiv față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat, au apărut în perioada când administratorul statutar Gavlițchi Alexei

gestiona întreprinderea insolvabilă, iar prin acțiunile sale a cauzat apariția stării de insolvabilitate a întreprinderii.

Susține că, organele de conducere ale SRL ”Olmosdon Plus” se fac responsabile de managementul defectuos practicat la întreprindere, depășirea limitelor economice admisibile, cumulând un pasiv enorm în defavoarea creditorilor săi.

Mai susține că, referitor la prejudiciul la care pot fi obligați să-l repare subiecții prevăzuți la art. 247 din Legea insolvabilității, acesta nu poate fi mai mare decât ”o parte” din pasivul debitorului insolvabil. O parte din pasiv poate fi chiar partea rămasă neacoperită, adică întreg pasivul, în speță, pasivul debitorului SRL ”Olmosdon Plus”, format din creanțele validate și neexecutate față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat constituie, după cum s-a menționat mai sus, suma de 726. 799,26 lei, care urmează a fi încasată de la administratorul statutar dl Gavlițchi Alexei.

În concluzie, a menționat că, membrii organelor de conducere ai debitorului până la momentul depunerii cererii introductive de către Serviciul Fiscal de Stat nu a întreprins măsuri prevăzute de legislație în vederea stingerii restanței, iar reieșind din normele indicate supra, constată întrunirea tuturor condițiilor pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL ”Olmosdon Plus”, existența prejudiciului, comiterea faptelor ilicite, existența legăturii de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția persoanei a cărei răspundere se solicită.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 30 mai 2024, a fost respinsă cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Gavlițchi Alexei, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Olmosdon Plus”.

Solicitarea apelantului:

La 05 iunie 2024, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 30 mai 2024, iar la 05 septembrie 2024 a fost depusă cererea de apel motivată prin care a solicitat casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii, prin care cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, apelanta a indicat că, instanța de insolvabilitate neargumentat a concluzionat că membrul organelor de conducere al SRL ”Olmosdon Plus” în persoana directorului și fondatorului Gavlițchi Alexei nu

poate fi atras la răspundere subsidiară pentru temeiurile prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. e) și lit. h) din Legea insolvabilității.

Astfel, reiterând circumstanțele de fapt și normele reflectate în cererea de chemare în judecată, apelanta a subliniat că, instanța de insolvabilitate nu a examinat multiaspectual cererea de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere și circumstanțele de fapt, precum și că neîntemeiat a concluzionat referitor la lipsa probelor concludente și pertinente din care ar rezulta acțiunile ilegale ale dlui Gavlitchi Alexei.

Or, făcând trimitere la prevederile Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 și Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, coroborate cu norme din Legea cu răspundere limitată nr. 135 din 14 iunie 2007 și Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992, precum și normele din Codul fiscal, apelantul a remarcat că, prin ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, așa cum este prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile.

În aceeași ordine de idei, a menționat că, contabilitate fictivă este o metodă de sustragere de la îndeplinirea obligațiilor fiscale și constă în evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor ce nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive.

Prin urmare, completarea unor dări de seamă cu date necorespunzătoare sau neprezentarea acestora înseamnă denaturarea actului prin înscrierea unor operațiuni care nu au la bază date reale și care nu pot produce efecte juridice corespunzătoare, având ca scop principal sustragerea de la plata unor sume datorate bugetului de stat în interesul personal al membrului organului de conducere.

De altfel, apelantul consideră că circumstanțele cauzei adeveresc aplicabilitatea prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului SRL ”Olmosdon Plus” în persoana directorului și fondatorului Gavlițchi Alexei, anume pentru ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire.

În altă ordine de idei, apelantul consideră că sunt întrunite și prevederile art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, pentru atragerea organului de conducere a debitorului SRL ”Olmosdon Plus”, la răspundere subsidiară, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, or, incapacitatea de plată a întreprinderii s-a materializat în urma neonorării obligațiilor pecuniare față de creditori în perioada

gestionării acesteia de către Gavlitchi Alexei, care totodată, era obligat prin lege în asemenea circumstanțe, să depună în termenul legal cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, fapt însă ignorat de acesta, procesul de insolvabilitate față de SRL ”Olmosdon Plus” fiind intentat la cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat.

Termenul declarării apelului:

Conform prevederilor art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității, hotărârile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvabilitate.

Din lucrările cauzei rezultă că, hotărârea contestată cu apel a fost pronunțată de Judecătoria Chișinău, sediul central, din 30 mai 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 05 iunie 2024, respectiv, apelul a fost depus în termenul legal.

Aprecierea instanței de apel:

Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Completul statuează că apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce succed.

După cum rezultă din înscrisurile atașate la dosar, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2016, emisă la cererea introductivă a Serviciului Fiscal de Stat, a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința debitorului SRL ”Olmosdon Plus”, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2017, s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL ”Olmosdon Plus”.

La caz, invocând că în cadrul ședinței de validare a creanțelor, au fost validate creanțele Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 726.799,26 lei, constituită din: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) – 591.541,47 lei și creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) – 135.254,79 lei, însă debitorul SRL ”Olmosdon Plus” nu dispune de suficiente bunuri ce ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Gavlițchi Alexei, solicitând atragerea la răspundere subsidiară membrul organului de conducere al debitorului SRL ”Olmosdon Plus”, în persoana directorului și fondatorului Gavlițchi Alexei cu încasarea de la acesta în contul masei debitoare, a creanțelor validate și nestinse a Serviciului Fiscal de Stat.

În materie de drept, potrivit dispozițiilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Cu referire la obiectul cauzei, instanța de apel reține că, solicitând atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere al debitorului SRL ”Olmosdon Plus” în persoana administratorului statutar Gavlițchi Alexei, Serviciul Fiscal de Stat și-a întemeiat cererea în baza prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, făcând trimitere la: lit. e) - ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și; lit. h) - nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Astfel, cu referire la aspectul ținerii unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, Completul de judecată menționează că, tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului nu operează în mod automat, ci urmează ca creditorul să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, acțiunile lui Gavlițchi Alexei, care au dus la încălcarea normei respective precum și imputabilitatea acestor acțiuni anume lui.

În context, Completul menționează că, tragerea la răspundere subsidiară prin prisma prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, poate fi admisă dacă, insolvabilitatea a fost cauzată prin: 1. ținerea unei contabilități fictive; 2. ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii; 3. contribuirea la dispariția documentelor contabile; 4. contribuirea la dispariția documentelor de constituire.

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, pot fi înțelese acțiuni care încalcă

reglementările contabile în vigoare – reglementări care conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice și a mecanismului de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

De asemenea, pentru a putea reține temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, urmează să se constate fapta săvârșită de către administratorul debitorului, materializată prin una din acțiunile menționate la pct. 1 - 4.

La caz însă, reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat nu a prezentat probe pertinente și concludente cu referire la cele descrise.

Mai mult ca atât, instanța de apel menționează că, normele aplicabile speței, instituie posibilitatea atragerii răspunderii doar în baza dovezilor care să conducă la concluzia că, prin faptele enumerate de lege (invocate de Serviciul Fiscal de Stat) s-a cauzat insolvabilitatea. Concomitent, trebuie să fie confirmată vinovăția membrilor organelor de conducere a debitorului și, împreună cu îndeplinirea celorlalte condiții cerute pentru antrenarea răspunderii civile delictuale, trebuie dovedită vina/intenția direct a administratorului, or, simpla prezumție că insolvabilitatea firmei s-a produs ca urmare a conduitei administratorului, nu poate fi reținută ca mijloc de probă.

Din perspectiva legală, pentru atare cazuri de atragere a răspunderii administratorilor firmelor aflate în stare de insolvabilitate, urmează ca fapta ilicită să fie dovedită și constatată de către autoritatea fiscală, în conformitate cu legislația care reglementează modalitatea de evidență și ținere a contabilității.

Or, prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile.

La caz, instanța de apel susține că, creditorul nu a demonstrat faptul că, prin prisma ultimei achitări a debitorului a avut loc la data de 04 februarie 2013 în mărime de 14.378 lei, reflectată în contul curent detaliat pentru perioada 01 ianuarie 2013-15 ianuarie 2016, la clasificația economică ”taxa pentru dispozitivele publicitare”, a fost generată apariția obligațiilor suplimentare la buget și, respectiv, aceste împrejurări ar fi condus la insolvabilitatea persoanei juridice.

Mai mult ca atât, Colegiul susține aspectul expus de prima instanță, cu referire la faptul că nu au fost prezentate rapoartele de activitate ale administratorului provizoriu/administratorul insolvabilității, pentru a putea analiza dacă acesta a stabilit cauzele și împrejurările care au condus la insolvabilitate, persoanele cărora le-ar putea fi imputate și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii la răspundere subsidiară.

În context, cu referire la faptul că persoane cu funcție de conducere a întreprinderii debitoare nu au transmis administratorului autorizat documentele contabile ce țin de activitatea întreprinderii, instanța conchide că acest argument nu constituie temei de atragere la răspundere subsidiară, or, netransmiterea documentele contabile ce țin de activitatea întreprinderii, nu influențează nici într-un fel apariția stării de insolvabilitate.

La fel, instanța menționează că, apelantul Serviciul Fiscal de Stat nu a probat prin înscrisuri pertinente afirmațiile sale privind ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire.

În altă ordine de idei, cu referire la aspectul tragerii la răspundere subsidiară prin prisma nedepunerii cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, instanța de apel reține că, potrivit art. 14 alin. alin. (1), (3) și (4) din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sânt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Totodată, conform art. 10 din Legea insolvabilității, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Respectiv, în vederea determinării începerii curgerii termenului de depunere a cererii introductive, este necesar pentru început de a fi stabilit momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate în raport cu societatea debitoare.

De altfel, deși incapacitatea de plată definită de art. 2 din Legea insolvabilității, ca fiind o situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale, Completul menționează că acesta nu de fiecare dată este determinativă pentru înaintarea cererii introductive, or, incapacitatea de plată și, respectiv, apariția efectului stării

de insolvabilitate a întreprinderii, urmează să fie demonstrate prin probe determinate în sensul art. 117-118 Cod de procedură civilă.

Or, simplul fapt al nedepunerii cererii introductive anterior creditorului, nu poate fi reținută drept circumstanță esențială care să determine momentul survenirii incapacității de plată a societății debitoare, deoarece, reieșind din prevederile Legii insolvabilității, incapacitatea de plată poate fi apreciată doar prin raportarea la întreaga situație patrimonială a întreprinderii, inclusiv existența de creanțe față de persoane terțe, dispunerea de bunuri imobile și/sau mobile, existența de mijloace financiare în casierie sau pe conturile bancare deținute în instituții financiare, etc, iar asemenea circumstanțe nu derivă din declarațiile apelantului și nu au fost stabilite de instanță în baza probelor prezentate.

În contradictoriu cu argumentele apelantului despre aluzia de culpă a organului de conducere în raport cu activitatea SRL ”Olmosdon Plus”, instanța de apel subliniază că, reieșind din prevederile art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității, fondatorii (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată) poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în cazul insolvabilității debitorului din culpa acestora.

Suplimentar, în conformitate cu art. 130 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În vederea aprecierii aplicabilității la caz al instituției răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere a debitorului, Completul adnotează că, recurgerea la datele cuprinse în raportul administratorului insolvabilității se dovedește a fi utilă și datorită faptului că aceasta cuprinde o analiză complexă a situației economice a debitorului din ultimii trei ani anterior declanșării procesului de insolvabilitate, cauzele și împrejurările care au adus debitorul în această situație, precum și după caz, persoanele, care prin faptele lor, au condus la apariția stării de insolvabilitate din ultimii trei ani, în baza informației actualizate din Registrul de stat al persoanelor juridice, precum și din alte registre publice în acest sens.

De asemenea, raportul va trebui să cuprindă analiza concretă a conduitei foștilor membri ai organelor de conducere și de supraveghere ale debitorului și/sau a oricărei alte persoane care ar fi putut contribui prin faptele sale la insolvabilitatea debitorului, dar și analiza complexă a circumstanțelor economico-financiare cu care societatea debitoare s-a confruntat.

Mai mult ca atât, administratorul insolvabilității/lichidatorul va analiza oportunitatea angajării răspunderii personale patrimoniale a membrilor organelor de conducere și de supraveghere a debitorului prin raportare la toate faptele enumerate la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, iar analiza va cuprinde cel puțin perioada suspectă de 3 ani anteriori deschiderii procedurii de insolvabilitate, în care se poate cere anularea actelor și transferurilor patrimoniale frauduloase, în condițiile legii.

La caz, instanța de apel reține că, apelantul nu a prezentat probe pertinente și admisibile care să dovedească faptul că este cunoscut momentul survenirii incapacității de plată a debitorului SRL ”Olmosdon Plus” și faptul că anume administratorul acesteia se face culpabil de survenirea acestei stări.

De altfel, faptul că ultima plată pentru dispozitivele publicitare datează din 04 februarie 2013, însă nu poate fi luată în calcul la aprecierea momentului apariției stării de insolvabilitate.

Respectiv, în speța dedusă judecății nu sunt întrunite condițiile tragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil în baza temeiurilor invocate și analizate, iar prin urmare, instanța de insolvabilitate just a conchis asupra netemeiniciei cererii de atragere la răspundere subsidiară și a respins acțiunea.

Instanța de apel mai notează că, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, astfel că în practică există tendința de a califica această formă a răspunderii ca având caracter delictual în toate situațiile.

Concluzionând în acest sens, instanța notează că, din sensul prevederilor legale citate supra, se poate deduce că cererea de chemare în judecată formulată în scopul antrenării răspunderii membrilor organelor de conducere, care prin activitatea lor au contribuit la ajungerea persoanei juridice în stare de insolvabilitate, trebuie să cuprindă în mod expres identificarea exactă a acestor persoane, faptele pentru care sunt considerate a fi responsabile, precum și dovezile pe care se sprijină cererea, în sensul art. 118 Cod de procedură civilă.

De asemenea, instanța mai reține că acțiunea de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere este o acțiune a răspunderii civile delictuale ce reiese din prevederile art. 776 Cod civil, conform căruia, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, dar și art. 1998 alin. (1) din același cod, care stipulează că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În această ordine de idei, este de menționat că, pentru angajarea răspunderii civile delictuale, la caz, atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor

de conducere și/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiții și anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, iar fapta să fie săvârșită cu vinovăție, iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția că apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

În continuare, instanța de apel remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanțelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente și concludente a următoarelor elemente esențiale: fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă și urmările provocate.

Prin urmare, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

De asemenea, prin prisma prevederilor art. 1398 alin. (2) Cod civil, instanța de apel remarcă faptul că, se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite și nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, în cazurile expres prevăzute de lege.

Așadar, în sensul dispozițiilor menționate, se subînțelege că pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componența delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, și vinovăția. Acestea reprezintă condițiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege, când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

Astfel, legiuitorul identifică că pentru ca instanța de insolvabilitate să se pronunțe asupra antrenării răspunderii membrilor organelor de conducere ale debitorului, prin cererea de atragere la răspundere subsidiară, trebuie să se dovedească condițiile întrunirii elementelor răspunderii civile delictuale și anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția.

În acest context, este de menționat că pentru intervenția răspunderii membrilor organelor de conducere ale debitorului, condițiile enumerate supra trebuie întrunite

cumulativ, iar lipsa uneia conduce la lipsa răspunderii membrilor organelor de conducere care au contribuit la apariția stării de insolvabilitate a debitorului.

Contextual, potrivit art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

La caz însă, Serviciul Fiscal de Stat nu a demonstrat prin care anume fapte ilicite întreprinse de administratorul debitorului au dus la insolvabilitatea debitorului și respectiv prejudicierea creditorului.

Analizând situația de fapt din speța dată, în raport cu probele anexate la dosar, instanța de apel menționează că concluzia instanței de insolvabilitate despre necesitatea respingerii cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil este justă, având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă. Actul de dispoziție al instanței de insolvabilitate a fost adoptat cu respectarea normelor de procedură și cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

În altă ordine de idei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25. 02. 1995, nr. 26561/1995).

Complementar, reținând dispozițiile art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității, este de menționat că, termenul de prescripție pentru acțiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, **dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate**.

Astfel, dat fiind faptul că hotărârea Curții de Apel Chișinău prin care s-a constatat insolvabilitatea SRL ”Olmosdon Plus” a fost emisă la din 15 ianuarie 2016, Completul de judecată conchide că cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară urma a fi depusă nu mai târziu de 15 ianuarie 2018, iar luând drept punct de reper încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2017, prin care s-a dispus trecerea la procedura de faliment a SRL ”Olmosdon Plus”, cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară urma a fi depusă nu mai târziu de 03 aprilie 2019.

Cu toate acestea, după cum rezultă din împrejurările cauzei, cererea creditorului Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea la răspundere subsidiară a

membrului organelor de conducere al debitorului insolvabil SRL ”Olmosdon Plus” datează din 23 ianuarie 2024, adică, cu omiterea vădită a termenilor prevăzuți pentru adresare cu astfel de cerere.

Față de cele ce preced, Completul ajunge la concluzia de a respinge apelul înaintat de Serviciul Fiscal de Stat, și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 30 mai 2024.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. art. 385 lit. a), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 30 mai 2024, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de SRL ”Olmosdon Plus”, asupra cererii de chemare în judecată înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Gavlițchi Alexei, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Olmosdon Plus”, în persoana pârâtului Gavlițchi Alexei.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Dașchevici Grigore

Cașcaval Andrei